

УРОК 1

Тема. Вступ. Повторення матеріалу за курс початкової школи.

Мета: повторити означення дій додавання і віднімання, залежності між компонентами цих дій.

Тип уроку: повторення і систематизація знань.

Хід уроку

I. Вступ

 Після першого знайомства з класом доречним буде невелике вступне слово, в якому вчитель на свій розсуд може розповісти учням цікаві факти щодо значення математики в історії людства і в сучасному житті або ж запропонувати учням послухати таку розповідь.

Якщо в темну безхмарну ніч подивитися на небо, можна побачити безліч зірок. Найближчою до нас зіркою є Сонце. Навколо Сонця рухаються 9 планет і серед них наша планета — Земля. Земля має форму кулі, навколо якої замкненою кривою обертається її супутник — Місяць.

За допомогою математики люди навчилися визначати відстань до зірок, висоту гір і глибину океанів, розраховувати міцність будівель, машин, космічних апаратів і багато чого іншого, необхідного людям. Наведемо деякі цікаві відомості.

Промінь світла проходить за секунду 300 000 км. Від Сонця до Землі він йде 8 хвилин 18 секунд, а до найвіддаленішої планети Плутон промінь Сонця досягне більш ніж за 5 днів.

Менш ніж $\frac{3}{10}$ поверхні Землі займає суходіл, і більш ніж $\frac{7}{10}$ займають моря і океани. В повітрі міститься води в 11 разів більше, ніж у всіх річках на земній кулі. Найвища вершина земної кулі — Еверест (у Гімалаях), її висота 8848 м, а найглибша впадина — Маріанська (Тихий океан) — її глибина 11 022 м.

Для забезпечення життя майже 6 млрд жителів Землі щорічно збирається 1200 млн т зерна, з морських глибин виловлюється 70 000 000 т різної риби, вирощується 100 000 000 т м'яса свійських тварин. Для своїх потреб населення Землі використовує велику кількість палива, для чого щорічно з повітря витрачається 4900 млн т кисню і виділяється 5800 млн т вуглекислого газу, що отрує повітря.

II. Повторення і систематизація

Запитання до класу

- Як виконується додавання? віднімання?
- Як називаються числа під час додавання?
- Як перевірити, чи правильно виконано додавання?
- Як називаються числа під час віднімання?
- Як перевірити, чи правильно виконано віднімання?

- Чи завжди можна виконати віднімання?

Після цього учням можна запропонувати виконати такі усні вправи:

1. Додайте: 58 і 9; 7 і 19; 45 і 24; 62 і 39.
2. Відніміть: 7 від 15; 6 від 22; від 42 число 9; від 46 число 9.
3. Сосна вища за тополя на 5 м, а тополя вища за дуб на 3 м. Висота дуба 14 м. Знайдіть висоту сосни.

ЗАЛЕЖНІСТЬ МІЖ КОМПОНЕНТАМИ І РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЙ ПІД ЧАС ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ

Запитання до класу

- Як знайти невідомий доданок x , якщо відома сума двох доданків 500 і один з доданків 200?

(Запитання і відповідь бажано супроводжувати записом на дошці:

$$x + 200 = 500, x = 500 - 200, x = 300)$$

Як знайти зменшуване y , якщо відома різниця 40 і від'ємник 80?

$$(y - 80 = 40, y = 40 + 80, y = 120)$$

- Як знайти від'ємник k , якщо відоме зменшуване 150 і різниця 50?

$$(150 - k = 50, k = 150 - 50, k = 100)$$

Отже, щоб знайти:

- невідомий доданок, треба...
- невідоме зменшуване, треба...
- невідомий від'ємник, треба...

Разом з учителем учні повторюють правила, після чого можна запропонувати **усні вправи**.

1. Розв'яжіть рівняння:

$$\text{а) } x + 30 = 45; \text{ б) } 24 + a = 50; \text{ в) } x - 12 = 38; \text{ г) } 40 - y = 17.$$

2. Маса кавуна і дині разом 12 кг. Маса дині 5 кг. Чому дорівнює маса кавуна?

III. Розв'язування вправ на повторення

1. Виконайте дії і зробіть перевірку:

$$\text{а) } 108\,040 + 94\,087; \text{ б) } 27\,315 - 8\,564; \text{ в) } 600\,100 - 43\,507.$$

2. Розв'яжіть рівняння і зробіть перевірку:

$$\text{а) } x + 174 = 382; \text{ б) } 570 + x = 630; \text{ в) } 720 - y = 280; \text{ г) } k - 325 = 647.$$

(Оскільки цей урок є першим у навчальному році, доцільним буде повторення про правильний запис під час додавання і віднімання чисел «у стовпчик».)

3. З літопису відомо, що взимку 401 року Чорне море покрито кригою.

Таке явище повторилося через 610 років, а потім ще через 609 років.

Обчисліть, в які саме роки мали місце ці надзвичайні явища природи і скільки часу минуло після останнього з них.

4. № 16.

IV. Підсумок уроку

Наприкінці уроку доречно ще раз повторити з учнями основні правила, про які йшлося на уроці і нагадати учням, що саме ці правила і властивості треба буде використати під час розв'язання домашнього завдання.

V. Домашнє завдання

п. 1, № 13 (1-8); 14; 17.